

حسابداری صنعتی ۱

مؤلفان:

دکتر محمد زاده مقدم

مهندس مهدی ثقفی

اعظم یوسف پور

(اعضای هیئت علمی دانشگاه پیام نور)

ویراستار علمی: دکتر محمود همت فر (دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد)

سازمان انتشارات

۱۳۹۵

سرشناسه	: محمدزاده مقدم، حسن، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: حسابداری صنعتی ۱/ مؤلفان حسن محمدزاده مقدم، مهدی ثقفی، اعظم پور یوسف .
مشخصات نشر	: ساری: جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد مازندران، ۱۳۹۵ .
مشخصات ظاهری	: ۲۰۸ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۳۰-۶۳-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: حسابداری قیمت تمام شده؛ Cost accounting
موضوع	: حسابداری قیمت تمام شده -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: (Cost accounting -- Study and teaching (Higher
موضوع	: حسابداری قیمت تمام شده -- مسائل، تمرین ها و غیره (عالی)
موضوع	: (Cost accounting -- Problems, exercises, etc (Higher
شناسه افزوده	: ثقفی، مهدی، 1366/06/29 saghafi ,mehdi، مؤلف، کارشناسی ارشد
شناسه افزوده	: پور یوسف اعظم، pouryousef .aazam، 1363/06/01، مؤلف، کارشناس ارشد
شناسه افزوده	: جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد مازندران
رده بندی کنگره	: ۳۹۵ - ۳۰۹ / ۹۷۸
رده بندی دیویی	: ۶۵۷/۴۲
شماره کتاب شناسی ملی	: ۴۴۶۷۳۵۵

حسابداری صنعتی ۱

مؤلفان: حسن محمدزاده مقدم، مهدی ثقفی، اعظم یوسف پور
 ویراستار علمی: دکتر محمود همت فر
 ناشر: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی واحد مازندران
 نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۱۸۵۰۰۰ ریال
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۳۰-۶۳-۹

حق چاپ و نشر محفوظ است

سازمان انتشارات واحد مازندران

نشانی: ساری - خیابان امیر مازندرانی - خیابان وصال - جهاد دانشگاهی مازندران صندوق پستی: ۴۸۱۷۵-۱۶۴۷

برنامه‌ریزی و کنترل از وظایف مهم مدیریت است. اطلاعات مرتبط با هزینه‌ها که مدیران برای انجام این وظایف نیاز دارند ممکن است از اطلاعات طبقه‌بندی‌شده‌ی منعکس در صورت‌های مالی قابل دریافت نباشد. مثلاً مدیران برای مقاصد برنامه‌ریزی و کنترل نیاز دارند از گرایش هزینه‌ها، یعنی چگونگی تغییر هزینه‌ها، آگاه شوند. اطلاعات موردنیاز در این زمینه را نمی‌توان به سهولت از صورت‌های مالی استخراج کرد. و این شاخه حسابداری صنعتی خواهد بود که می‌تواند به نحو صحیح و دقیق اطلاعات موردنیاز را در اختیار مدیریت قرار دهد. حسابداری صنعتی نه تنها به عنوان یکی از دروس تخصصی اصلی رشته حسابداری است، بلکه در سرفصل دروس، برخی رشته‌های دیگر نیز مطرح است. این موضوع نشان‌دهنده اهمیت کسب دانش در زمینه آشنایی با مباحث حسابداری صنعتی بین ادا‌آمعه مخصوص دانشجویان است. براین اساس و با توجه به تجربیات چندین ساله در آموزش و تدریس مدیریت مالی، وجود یک کتاب مدون شامل خلاصه دروس، نکات کلیدی و ارائه مسائل (تستی تشریحی) را ضروری یافتیم. از آنجاکه این درس اساساً مسئله محور بوده و از طرفی دانشجویان از کتاب‌ها که دارای نکات مهم، کاربردی و مثال‌های متعدد در زمینه حسابداری صنعتی باشد، استقبال بهتر می‌نمایند. بر آن شدیم که در عین توجه به سرفصل‌های مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و در جایزرب میانی نوین مالی، مباحث مرتبط با حسابداری صنعتی را منسجم ارائه نماییم. نگارش کتاب حاضر در این صورت است که در هر فصل مطالب مرتبط با آن موضوع به‌طور خلاصه و در عین حال جامع طالع را سپس مثال‌های متعددی به همراه پاسخ ارائه گردیده است. علاوه بر این نکات کلیدی و مسائل ضرورت طبقه‌بندی‌شده در پایان هر فصل، در دو بخش سؤالات تستی و تشریحی آورده شده است، که دستر ماسپی برای یادگیری مطالب و آمادگی بیشتر دانشجویان و مخاطبان برای آزمون‌های درسی و آرسناسی ارشد خواهد بود. مباحث مطرح‌شده در این کتاب شامل مفاهیم نظری حسابداری صنعتی و آشنایی با تهیه صورت بهای تمام‌شده کالای فروش رفته و انجام ثبت‌های در نظام دائمی و ادواری و همچنین بررسی دو روش مهم در هزینه‌یابی است. برای ارتقای کارایی و دستیابی به تمامیت مطالب کتاب به دانشجویان عزیز توصیه می‌شود قبل از تدریس مباحث توسط مدرس، مطالب آن فصل را مطالعه و سؤالات مربوط را حتی المقدور حل نمایند. در این صورت، بهره‌مندی حداکثری از مطالب تدریس شده و صرفه‌جویی در زمان جهت راهبری مطالب و بحث‌های کلاسی پیرامون به عمل خواهد آمد.

در پایان از کلیه عزیزانی که در تهیه این کتاب ما را یاری و همراهی نموده‌اند به‌ویژه از استاد گرانقدر جناب آقای دکتر محمود همت فر-عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد- که ویراستاری علمی این کتاب را بر عهده داشته‌اند کمال تشکر و قدردانی می‌نماییم. قطعاً کتاب حاضر خالی از لغزش‌ها و اشتباهات احتمالی نیست، بنابراین جهت رفع اشکالات احتمالی و غنای بیشتر چاپ‌های بعدی صادقانه از اساتید محترم، دانشجویان عزیز و سایر اشخاصی که کتاب را مطالعه می‌نمایند تقاضا داریم، بذل عنایت داشته و انتقادات و پیشنهادهای خود را از طریق ایمیل mohamadzhadha@gmail.com منعکس فرمایند.

حسن محمدزاده مقدم - مهدی ثقفی - اعظم پور یوسف

فهرست مطالب

فصل اول - کلیات و مفاهیم حسابداری بهای تمام‌شده

۱۵	حسابداری بهای تمام‌شده (حسابداری صنعتی).....
۱۵	مقایسه حسابداری مالی و حسابداری بهای تمام‌شده (صنعتی).....
۱۶	استفاده از اطلاعات بهای تمام‌شده توسط مدیران.....
۱۶	تفاوت هزینه و مخارج.....
۱۶	تعریف مخارج.....
۱۷	مخارجی که هزینه نیز محسوب می‌شود.....
۱۷	دارائی‌هایی که تبدیل به هزینه می‌شود.....
۱۸	مخارجی که به هزینه محسوب نمی‌شود.....
۱۸	هزینه‌هایی که هنوز در شرکت نمانده است.....
۱۹	عوامل تولید.....
۱۹	۱- دستمزد و انواع آن.....
۲۰	۲- مواد و انواع آن.....
۲۰	۳- سربار تولید.....

فصل دوم - طبقه‌بندی اقلام بهای تمام‌شده

۲۵	طبقه‌بندی مفاهیم بهای تمام‌شده بر اساس عوامل و عناصر تشکیل دهنده محصول.....
۲۵	طبقه‌بندی مفاهیم بهای تمام‌شده بر اساس ارتباط با فرایند تولید.....
۲۶	طبقه‌بندی مفاهیم بهای تمام‌شده بر اساس رابطه با حجم تولید.....
۲۷	طبقه‌بندی مفاهیم بهای تمام‌شده بر اساس فعالیت‌های مختلف.....
۲۷	طبقه‌بندی مفاهیم بهای تمام‌شده بر اساس زمان تبدیل آن‌ها به هزینه.....
۲۹	مسائل.....

فصل سوم - بهای تمام‌شده در مؤسسات خدماتی

۳۵	روش‌های جمع‌آوری اقلام تمام‌شده.....
۳۵	اجزای بهای تمام‌شده خدمات.....
۳۶	چکیده‌ای از فصول ۱ و ۲ و ۳.....
۳۹	سوالات چهارگزینه‌ای.....
۴۰	مسائل.....

فصل چهارم - بهای تمام‌شده در مؤسسات تولیدی

۴۷.....	نظام دائمی
۴۷.....	نظام ادواری
۵۷.....	مسائل

فصل پنجم - بهای تمام‌شده در مؤسسات بازرگانی

۶۵.....	معادله بهای تمام‌شده‌ی کالای فروش رفته
۶۵.....	صورت بهای تمام‌شده کالای ساخته‌شده (صورت بهای تمام‌شده تولید)
۶۶.....	صورت محاسبه بهای تمام‌شده کالای فروش رفته
۶۹.....	صورت حساب بهای تمام‌شده کالای فروش رفته
۶۹.....	صورت حساب سود و زیان
۷۲.....	صورت حساب محاسبه بهای مواد مستقیم مصرفی در تولید
۷۵.....	سؤالات چهارگزینه‌ای
۸۲.....	مسائل

فصل ششم - حسابداری مواد

۹۷.....	ثبت‌های حسابداری مربوط به هزینه مواد
۱۰۰.....	تحلیل و مقایسه روش‌های مختلف هزینه‌یابی مواد
۱۰۱.....	ثبت‌های حسابداری مرتبط با هزینه مواد
۱۰۱.....	مثال جامع
۱۰۶.....	چکیده‌ای از فصول ۴، ۵، ۶
۱۰۸.....	سؤالات چهارگزینه‌ای
۱۰۹.....	مسائل

فصل هفتم - حسابداری هزینه دستمزد - سیستم دائمی

۱۱۷.....	نحوه‌ی محاسبه‌ی بهای تمام‌شده دستمزد و نحوه‌ی ثبت آن
۱۱۸.....	بابت تخصیص هزینه حقوق و دستمزد به دستمزد مستقیم و غیرمستقیم
۱۱۹.....	مسائل

فصل هشتم - بهای تمام‌شده سربار

۱۲۷.....	نحوه‌ی ثبت جذب سربار کارخانه
۱۲۸.....	نحوه‌ی ثبت سربار واقعی
۱۲۸.....	بستن حساب سربار جذب‌شده

۱۳۸.....	بستن کسر یا اضافه جذب سربار در پایان دوره مالی
۱۳۱.....	سؤالات چهارگزینه‌ای
۱۳۳.....	مسائل

فصل نهم - سیستم بها یابی سفارش کار

۱۳۹.....	هزینه‌یابی سفارش‌ها
۱۳۹.....	روش تعیین بهای تمام‌شده سفارش‌ها
۱۳۹.....	ثبت‌های حسابداری در سیستم هزینه‌یابی سفارش کار
۱۴۰.....	صدور مواد از انبار جهت تولید
۱۴۰.....	دستمزد
۱۴۱.....	سرور کارخانه
۱۴۱.....	انتقال کالای تکمیل شده به انبار
۱۴۲.....	فروش سفارش‌ها
۱۴۸.....	چکیده‌ای از فصول ۷، ۸، ۹
۱۵۲.....	سؤالات چهارگزینه‌ای
۱۵۴.....	مسائل

فصل دهم - سیستم بها یابی مرحله‌ای

۱۶۷.....	تعریف هزینه‌یابی مرحله‌ای
۱۶۷.....	گزارش هزینه تولید
۱۶۷.....	روش‌های تهیه گزارش هزینه تولید
۱۶۸.....	محاسبات مربوط به تهیه گزارش هزینه تولید دایره‌ی اول در روش first
۱۷۰.....	محاسبات مربوط به تهیه گزارش هزینه تولید دایره‌ی دوم به روش first
۱۷۶.....	محاسبات مربوط به تهیه گزارش هزینه تولید دایره دوم در روش first
۱۸۰.....	چکیده‌ی فصل
۱۸۲.....	سؤالات چهارگزینه‌ای
۱۸۴.....	مسائل

فصل یازدهم - هزینه‌یابی استاندارد

۱۹۵.....	بهای تمام‌شده استاندارد چیست؟
۱۹۶.....	تعیین بهای تمام‌شده موجودی‌ها
۱۹۶.....	استانداردهای مواد مستقیم

۱۹۶	استانداردهای دستمزد مستقیم
۱۹۷	انحراف از استانداردها
۱۹۷	دلایل انحرافات مواد
۱۹۸	دلایل انحرافات دستمزد
۲۰۲	چکیده‌ای از فصل یازدهم
۲۰۳	سوالات چهارگزینه‌ای
۲۰۵	مسائل
۲۰۸	منابع و حذ